

S. Sayısı : 264

Hatay Kadastro su itiraz müddeti hakkında kanun lâiyhası ve Adliye encümeni mazbatası (1/488)

T. C.

Başvekâlet

23 - IX - 1940

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı: 6/4389

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hatay kadastro su itiraz müddeti hakkında Adliye vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 14 - IX - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Hatay kadastro su itiraz müddeti hakkındaki kanuna ait esbabı mucibe lâiyhası

İşgal zamanında Fransızlar tarafından Hatayda yapılan kadastro ameliyesi esnasında mülga kadastro hâkimliğince verilen tesbit kararları aleyhine iki sene zarfında itiraz edilebilmesi o zamanki mevzuat icabatından ise de gayrimenkul sahiplerinden Türkiye tabiiyetini haiz olanların mahallî vaziyetler dolayısıyla bu hakkı itirazlarını istimal edememiş olmaları derpiş edilerek mülga Hatay Devleti tarafından neşredilen 30 - III - 1939 tarihli bir kanunla mezkûr itiraz müddeti Türkiyede bulunanlar için altı ay daha temdit edilmişti.

Gayrimenkul sahiplerinden Türkiye ve sair memleketlerde bulunup ta anasırı sairenin Türklere karşı fazla himaye görmelerinden ve bir takım gayri adilâne sebeplerden dolayı tegallüben malları zaptedilen vatandaşlar bulunduğu ve Hatayın anavatana ilhakından evvel malûm olan ahvali mahalliye icabatına binaen mülga Hatay Devletince müddeti itirazın temdidine amelî bir faide istihsal edilemediği ve mağsup hakların istirdat imkânını alâkadarlara vermek üzere bu hususta bir kanun lâiyhası teklifi lüzumu Hatay valiliğinin 9 - XII - 1939 tarih ve 123/201 numaralı yazısıyla bildirilmiş ve mahallî kadastro müdürlüğünden alınan bir yazıda da filhakika Fransız idaresi zamanında yapılan kadastro tesbitleri aleyhinehalen müteaddit müracaatlar vuku bulmakta olduğu anlaşılmıştır.

Maruz esbabı mücbireye istinaden hazırlanan üç maddelik kanun lâiyhasının kesbi kanuniyet etmesile hak ve hakikatın tecelli ve mağsup hakların istirdat edileceği mülâhazasile işbu lâiyha tanzım ve takdim kılındı.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/488

Karar No. 62

8 - VIII - 1941

Yüksek Reisliğe

Hatay kadastro sununun itiraz müddeti hakkında Adliye vekâletince hazırlanarak İera Vekilleri Heyetinin 14 - IX - 1940 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ka-

nun lâiyhasının Encümenimize havale ve tevdi buyurulması üzerine ihtiva ettiği hükümler Tapu ve kadastro ve Adliye vekâleti Hukuk işleri umum müdürlerinin huzur ile tetkik

ve müzakere olundu.

İşgal zamanında Hatayda yapılan kadastro amelîyesi esnasında mülga Kadastro hâkimliğince verilen tesbit kararları aleyhine mevzuat dairesinde o zamanki mevcut olan itiraz hakkının mahallî vaziyetler dolayısıyla Türk tabiiyetini haiz bazı kimseler tarafından istimal edilmiş ve bu suretle ziyaa uğrayan hakların yerine geçirilmesi maksadile bu lâyihaın tanzimine zaruret hâsıl olduğu Hükümet mucip sebepler lâyihasında münderiç bulunmaktadır. Bu vaziyet karşısında lâyiha hükümlerini esas itibarile kabule şayan bulan Encümenimizin birinci maddede yaptığı değişiklik bu husustaki itirazların mahallî kadastro müdürlüğüne değil Kadastro hâkimi nezdinde yapılmasını tetkikatın mahiyetine daha uygun bulmuş ve birinci maddeyi bu şekilde üç muhalif reye karşı (Münir Çağıl Çorum, Salâh Yargı Kocaeli, Şinasi

Devrin Zonguldak) ekseriyetle kabul etmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Rs. Çorum	M. M. Zonguldak	Kâtip Konya G. Gültekin
Antalya N. Aksoy Erzincan A. Fırat Tokad S. Atanç	Bingöl Feridun Fikri	Bursa Atıf Akgüç Manisa A. Tümer Trabzon F. A. Barutçu

Lâyhada bahsedilen haksızlık yabancı tabiiyetinde bulunanlara da yapılmış ise onun da Türk mahkemeleri tarafından izalesi adalete daha uygun olur.

Çorum Münir Çağıl	Kocaeli Salâh Yargı	Zonguldak Şinasi Devrin
----------------------	------------------------	----------------------------

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hatay kadastrosu itiraz müddeti hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Esbabı mücbire dolayısıyla « Türk tabiiyetinde » bulunup itiraz hakkını kullanmak imkânından mahrum olanlar Hatayda Fransızlar zamanında yapılan kadastro tesbitleri aleyhine mahallindeki kadastro müdürlüğü nezdinde bu kanunun neşri tarihinden itibaren altı ay zarfında itiraz edebilmek hakkını haizdirler.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden evvel bu hususta vukubulan müracaatlara de şamildir.

MADDE 3 — Bu kanun hükmünü icraya Adliye vekili memurdur.

14 - IX - 1940

Bş. V. Dr. R. Saydam Da. V. Fayık Öztrak Mf. V. Yücel S. İ. M. V. Dr. H. Alataş Mü. V. A. Çetinkaya	Ad. V. Fethi Okyar Ha. V. Ş. Saracoğlu Na. V. A. F. Cebesoy G. İ. V. R. Karadeniz Ti. V. N. Topçoğlu	M. M. V. S. Arıkan Mal. V. F. Ağralı İk. V. H. Çakır Zr. V.
--	---	---

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hatay kadastrasına itiraz müddeti hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Türk tabiiyetinde bulunup esbabı mücbire dolayısıyla itiraz hakkını kullanmak imkânından mahrum olanlar Hatayın ana vatana avdetinden evvel yapılan kadastro tesbiti aleyhine kadastro hâkimi nezdinde bu kanun neşri tarihinden itibaren altı ay içinde itiraz edebilirler.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye vekili memurdur.